

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 20/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi lapsipornografian le- vittämisen estotoimista

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä syyskuuta 2006 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi lapsipornografian levittämisen estotoimista (HE 99/2006 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Kirsi Miettinen, liikenne- ja viestintäministeriö
- ylikomisario Tommi Reen, sisäasiainministeriö
- rikostarkastaja Sirpa Laakso, keskusrikospoliisi

- lakimies Eeva Lantto, Viestintävirasto
- lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aula, Lapsiasiavaltuutetun toimisto
- lakimies Marko Vuorinen, TeliaSonera Oyj
- lakimies Milla Vihavainen, Finnet-liitto ry
- toimitusjohtaja Reijo Svento, FiCom.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- suojelupoliisi
- Kuluttajavirasto
- Tietosuojavaltuutetun toimisto
- Turun yliopisto
- Petteri Järvinen Oy
- Mannerheimin Lastensuojeluliitto
- Viestinnän Keskusliitto
- Pelastakaa Lapset ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki lapsipornografian levittämisen estotoimista. Esityksen tavoitteena on varmistaa, että poliisi voi luovuttaa lapsipornografista aineistoa sisältävistä ulkomailla ylläpidettävistä Internet-sivustoista laatimansa luettelon teleyrityksille.

Teleyritykset ovat ilmoittaneet olevansa valmiita aloittamaan vapaaehtoiset toimet ulkomailta Internetin kautta Suomeen levitettävän lapsipornografian estämiseksi saatuaan Inter-

netin lapsipornosivuja koskevan luettelon poliisilta. Tähän toimintaan ei ole kuitenkaan toistaiseksi ryhdytty siksi, että epäselvyyttä on vallinnut siitä, saako poliisi luovuttaa laatimansa luettelon teleyrityksille nimenomaisten säännösten puuttuessa. Esityksen tavoitteena on tämän epäselvyyden poistaminen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Hallituksen esitystä on asiantuntijakuulemisessa yleisesti pidetty hyvänä. Lapsiasiavaltuutettu on pitänyt lakiehdotusta erittäin perusteltuna ja asianmukaisesti valmisteltuna. Esityksen hyväksymisen myötä vastuuketju lapsipornografian levittämisen ja myös hallussapidon torjunnassa tiivistyy olennaisesti.

Valiokunta korostaa, että nyt säädettävä laki pohjautuu vapaaehtoisuudelle ja estotoimien tekninen toteutus jää teleyritysten harkittavaksi. Tämän vuoksi on tärkeää, että liikenne- ja viestintäministeriö alkuvaiheesta lähtien esitetyn mukaisesti suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti arvioi lain tavoitteiden toteutumista ja ryhtyy tarpeen mukaan valmistelemaan velvoitta-

via lainsäädäntötoimia, mikäli vapaaehtoiset toimet eivät johda riittäviin tuloksiin.

Vastuukysymyksiin on kiinnitetty huomiota asian valiokuntakäsittelyssä, ja valiokunta korostaa sen osalta, että ehdotettavalla 3 §:llä ei ole vaikutusta mahdollisiin vahingonkorvauskysymyksiin, vaan tapauskohtaisesti pätevät voimassa olevat yleiset tai sopimusoikeudelliset vahingonkorvaussäännökset. Erityisesti Kuluttajavirasto on pitänyt tätä perustelujen kohtaa kannatettavana selvyuden varmistamiseksi. Lisäksi viittausta tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisesta annetun lain 13—15 §:n välittäjän vastuu-vaupussäännöksiin on pidetty selventävänä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Markku Laukkanen /kesk	Erkki Pulliainen /vihr
vpj.	Matti Kangas /vas	Eero Reijonen /kesk
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Pertti Salovaara /kesk
	Leena Harkimo /kok	Arto Seppälä /sd
	Saara Karhu /sd	Timo Seppälä /kok
	Marjukka Karttunen /kok (osittain)	Harry Wallin /sd
	Inkeri Kerola /kesk	Lasse Virén /kok
	Risto Kuisma /sd	Raimo Vistbacka /ps
	Reino Ojala /sd	Reijo Paajanen /kok (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.